

Noviny z Čech.

V Praze, dne 1. února 1895.
Vlasti a Čechové. V Istrii byl rozpoután sněm. Stalo se to po bouři, která tam Vlachové spůsobili, vypískavše vládního zástupce.

Vlasti a Čechové. V Istrii byl rozpoután sněm. Stalo se to po bouři, která tam Vlachové spůsobili, vypískavše vládního zástupce. Čekalo se sice, že pro pouliční demonstrace, které Italští tropili ve všech Istrijských městech, bude uvalen na Istrii výmínečný stav, ale kde! Vláda opustila od tohoto opatření pro Istrii z klasičtějšího důvodu, že prý Vlachové mají horou krev a že by je výmíneček podřídil tím více. Vláda. Čechové mají dle toho v sobě místo krve vodu, neboť tím ten výmíneček obějí sluší. Patrně, že jinak je v Istrii a jinak u nás a stejno z toho náudent, že chceme-li, aby s námi se počítalo jako s jinými národy rakouskými, že musíme si krev zotřít, to jest, že musíme se silně radikalisovat.

Koaliční gilotina na sněmu království českého. Koalice z Vídně odstěhovala se ož také na sněm do Prahy. Naši historičtí šlechticové ve svorné shodě postupují s Němci. Veškeré Němcům nepřijemné návrhy se zamítají v prvním čtení, návrhy pak poslance Vašátého, radikála nejostřejšího zrna zamítají se pak ihned vůbec. Šlechta se tak usnesla. Chce se mstiti tomuto nepoddanému, srdnatému, na vše odhodlanému poslanci za to, že českému místopředsedovi vlády vše bezohledně v tvář poví, a že mrská šlecheti a šlechtický i cop staročeský, jakož i švindl liberální (!) německý bez milosrdenství. Ze msty poráží šlechta katovou rukou návrhy prospěšné národu i zemi. K čí škodě? Snad k naší také, ale dojísta a především ke škodě své vlasti, neboť si zamítáním kope v národě — hrob. Stroj gilotinu na mladočechy a popravují sebe. Koaliční popravy zbyly: návrh na zřízení nejvyššího soudu českého v Praze, návrh na zavedení ruštiny do středních škol českých, návrh na zamítnutí punktační předlohy o zřízení nového volebního okr. v Teplici (u Broumova), návrh na změnu zřízení zemského atd. Jiné návrhy, jako na opravu berní, na revisi listin o státním právu českém atd. byly přikázány komisím a tím pochovány. Zaslouhá to věru práce! V ruce šlechtické popravčí právo, toť znak šlechty koaliční.

Místodržitel český nechce mluvit česky. Poslanec Kramář odůvodňoval 31. ledna svůj návrh na změnu zemského zřízení a to čl. 17., který opravený doporučoval v následujícím znění: § 17. zřízení zemského království českého se změňuje a má znít takto: Návrhové k zákonům, týkajícím se záležitostí zemských, předkládají se od vlády sněmu zemskému. Také sněmu zemskému přísluší právo navrhnouti zákony v záležitostech zemských. Ku každému zákonu zemskému jest potřebí, aby se shodovali císař a král i sněm zemský. Byl-li návrh, aby vydán byl zákon nějaký, od sněmu neb od císaře a krále odvržen, nelze ho v téže době zasazet znovu předkládati. Místodržitel království českého je z toho odpověden sněmu zemskému, aby výkony vládní, případně v obor jeho působnosti úřední, byly dle zřízení zemského a zákonů zemských. Zvláštní zákon obsahuje ustanovení o této odpovědnosti, též o tom, jak složen má být soud, jež v přídě obžalování místodržitele rozhodovati bude, a jak má řízení před tímto soudem předjíti. Zákony zemské vyhlášují se jménem císaře a to tak, že se v nich připomene přivolení sněmu

zemského a že jsou podepsány od zodpovědného sněmu místodržitele. — O nic nového, nic nepřirozeného tedy návrhem posl. dra. Kramáře se nejednálo. Ale v očích vlády to, co před dvaceti roky bylo zcela přirozeným, z ústavy plynoucím a spravedlivým, dnes je — snad dokonce radikálním útokem na ústavu a neprojednatelným. Tak aspoň hned po řeči poslance Kramáře jménem vlády prohlásil místodržitel hr. Thun. Jindy hr. Thun aspoň několika těm českým větám se naučil, tentokrátě připravou řeč počal odříkávati — německy. A nepovolil ani k volání poslanců po české řeči, nýbrž doříkal si své říkání patrně zámysla německy.

Bouře ve sněmovně. Tušili jsme ji dobře, přišlo, že letošní sněmovná bude pohátek. Tušili jsme ji hned na počátku sněmování a ona tak se dostavila. Hned po prvních německých slozech z úst místodržitele království českého ozývaly se hlasy na lavicích poslanců svobodomyslných: Česky! Česky! Nerozumíme! Mluvte česky! Místodržitel království českého musí mluvit česky! Při tom lomoz hluk, že místodržitel nemůže mluvit.

Nejvyšší maršálek zemský: Žádám, by pan řečník nebyl přerušován. Hlasy na mladočeských lavicích: "Česky! Ať mluví česky! Což i zde jsme ve Vídni! Nerozumíme!" Místodržitel hr. Thun (za hluku, který neustává, ale naopak stále vzrůstá): "Považuji tedy již v nynějším okamžiku za vhodné prohlásiti a to jako zástupce vlády, že návrh dra. Kramáře je neprojednatelným. — V tomže okamžiku bouřlivý odpor u poslanců mladočeských dostoupil své výše: "Oho!" ozývá se z jejich lavic. A zase nové a nové výkřiky. Sněmovnou bouří protest proti výkladu místodržitelově i proti německé jeho formě. Za rozdílného, všeotecného, bouřlivého hluku místodržitel vše již nepronašá ani slova a rychle usedá. Teprve za několik okamžiků se středu německých poslanců ozývá se demonstrativně: "bravo!", jež volají šlechtici, ale demonstrace tato ztrácí se a mizí v novém, vše ostatní přehlušujícím odporu poslanců mladočeských. Za všeobecného ještě hluku a rozdílných posl. dr. Kramář chváta ku nejvyššímu maršálkovi a hlásá se o slovo. Nejvyšší maršálek zemský: Pan posl. dr. Kramář žádal o slovo; uděluji mu je. Posl. dr. Kramář: "Pánové, chci se omeziti pouze na několik slov. Konstatuji jenom, že místodržitel vlády, která stojí pod protekcí hraběte Hohenwarta, prohlašuje zde, že návrh, který učinil hrabě Hohenwart r. 1876 na sněmu říšském, jest "undiscutirbar" Vše nechci říci." Potom přikročuje se k hlasování. Pro návrh poslance Kramáře pozvedají ruce jedině Mladočeši. Staročeši proň nehlasovali. Nejvyšší maršálek zemský: Návrh jest zamítnut. V témž okamžiku nevole a rozdílní Mladočechů znovu propuká. Někteří z nich prudce mávají rukama proti lavicím staročeským. Jednotlivým výkřikům nelze rozuměti. Slyšitelné je volání mladočeských poslanců: "Hauha!" Poslanci z větší části odcházejí v živém rozhovoru do couloirů. Ve sněmovně další projednáváno již za naprosté nepozornosti. Bude výmíneček zrušen? Po sněmovní bouři z posledního ledna, která se přenesla asi v lid, pochybuje o tom. Zdá se nám, že místodržitel, Němci, šlecha a Staročeši schválně bouří vyvolali, aby zažehnali zrušení výmínečného stavu,

o čemž se ve Vídni rozhodlo, jak jsme minule psali. Staročechům a Němcům se zdá, že jejich volební loz v ohraně výmínečného stavu bude hojnější. Ale sklamou se. Najisto vítězí nebudou, ale dojísta poraženými. Pak teprv asi začnou. Nová strana. Německé krajinské listy přinášejí zprávu, že návrh hraběte Jana Harracha, aby sestoupila se v Čechách a patrně i na Moravě nová strana politická, na úrodnou padla půlu. Došlo prý hraběte ze všech končin českých tolik projevů souhlasných, že patrně z nich, jak všeobecně se cítí potřeba takové nové strany. Stanovisko naše oproti tomuto pokusu nahraditi stranu staročeskou novým politickým seskupením nemůže být jiné, než na jakém jsme stáli po všechny doby oproti politickým odštěpením svým v táboře českém. Cíťme každé převádění, i kdyby sebe více odchylovalo se od toho, kterým my jsme prodchnuti. Žádáme však pouze, aby každá strana založena byla na oněch dvou pilířích, o něž opíráti se musí všechny politický život náš; na autonomii toho království a zemí pobočných a na naprostém rovném právu jazyka našeho s jazykem menšiny v zemích těchto. Prosíťch se ale, jež založení této nové strany nemá být ničím jiným, než spekulací, aby tisíceové a tisíceové českých vlastenců, kteří o punktačích od strany staročeské se odtrhli, do staročeského ovčínce opět se vrátili. No pak nová strana má už zárodek smrti v zárodku svém. Neboť ta spekulace se nepodaří. Frañlein Pospischill, která opustila Národní divadlo a šla do Pešti a do Německa hrát, kde i své české jméno překřtila jak vidno — byla vzata Národním divadlem na milost a po odprošení pana ředitele Šubrtu byla zase přijata do svazku českého pražského divadla. Aby pak i obecenstvo usmířila, bude hrát ve prospěch Matice a bůh ví, čeho ještě. Naposledy rozohněná čeští vlastenci se zapřahnou do vozu a povevou vlasteneckou donu sami ve voze triumfálním. Jste to kubfci, že?

Na prospěch Elsaska a Lotrinska podělil 31. ledna socialističtí poslanci Auer a soudruzi v říšském sněmu německém návrh na zrušení zákona, dle něhož Elsasy a Lotrinky podrobena jsou opatřením, jež vlastně rovný jsou — diktatuře. Proto také ustanovení to zove se obyčejně diktátorským paragrafem. Navrhovatelé ukazovali k tomu, že těmito ustanoveními Elsasy a Lotrinky neobyčejně trpí, že tiak nemůže se těmčí ani hnouti a právo shromažďovací i spolkové jsou úplně spoutány. Tak trvá i povinnost ke kauzi pro noviny z dob Napoleona III. A přece všech opatření těch není zapotřebí, ano trestních ustanovení nebylo už po leta použito. Skličují však všechny život hospodářský, společenský i politický. Říšský kancleř Hohenlohe ohlásil vůči odůvodňovatelům návrhu, že opatření ta mají prý sice jen theoretický význam, ale přece prý nebylo radno zrušovati jich, ač domácí obyvatelstvo jest klidné, však vláda potřebuje prý jistých záruk proti zahraničným agitacím. (Souhlas mezi konservativci). Mnoho Francouzů podnes přeje prý si ještě sloučení zemí těch s Francií, dokud tyto agitace neustanou, nelze prý Elsasy a Lotrinky politicky ostatnímu Německu na roven postaviti.

Příklady na ukázkou. S. H. Clifford z New Cassel, Wis., stěžen byl lestemi nervů a revmatismem, takže jeho nyl nepohybliv, jatra měl v značném stupni skřelená, chůf k jídlu i k odpočívání značnou mírou zhubnul a — cestou. Tři lahve Electric Bitters jej vyléčily. Edward Shepherd, z Harrisburg, Ill., měl po čemž se na nose obřezal ránu. Užil tři lahve Electric Bitters a s tím královec Bucklen's Arnica Salve na nose má nyní spíše odřevou. John speaker z Cambridge, O., měl na nose po dlouhou dobu puchýř. Jedna lahve Electric Bitters a jedna krabička Bucklen's Arnica Salve jej úplně vyléčila. Na prodej v lékárně Gooden & Co., Main Street v Omaze.

Premie pro rok 1895.

Jako každým rokem, taký letos poskytneme našim předplatitelům hojný výběr premii, zejména různých zajímavých a poučných knih. Každý předplatitel, nový i starý, který se předplatí na rok, buď na týdně neb dvojtýdně Pokrok Západu, bude oprávněn ku jedné z následujících premii:

PREMIE ZDARMA. KONTUHY:

- Nová Vlast, kalendář na rok 1895. Má set deset povídek a humorok a četná jiných krásných obrázků i poučných, a mnohým vyobrazení. Mimo četných vyobrazení k štěstí zábravě uvádí důkladně obrat listů, podobizny to Wm. Callen Bryanta. Peerless Cook Book. Anglická kniha kuchyně, obsahující na 220 stranách 1200 návodů pro kuchyň a dům, velmi praktických a dokonalých. Ve velmi pěkné úpravě, opatřena neobyčejnými vyobrazeními a velmi pohodlně rozříděna, sloven kniha důkladná a dokonalá, každé se obývejné prodáváji po \$1.00. Besedy sionovské. Díl I. obsahuje 60 povídek historických povídek Tazara Bihaj, díl II. obsahuje historických povídek z r. 1613. Najvyšší od Maritinskija a povídku N. mofista Nisita od téhož spisovatele. Cena dílu II. 30c. Oba díly, vázané v dřevěných obálkách dohromady za jednu premii dávame předplatitelům zdarma. Květy Americké, roč. 2., obsahuje na 420 stranách jeden delší román, 30 povídek a 60 básní, 8 říšských povídek, 17 životopisných dějepisných románů a jejich podobiznam, 26 měsíčních říšských a 46 jiných vyobrazení. Cena \$1. Květy Americké, roč. 3., obsahuje na 428 stranách jeden delší román a 31 vyobrazení, 12 povídek, humorok a 67 básní, 10 říšských a 26 obecních říšských, literární škola, kratší románové říšské a 24 podobizny říšských krajů v Americe a 24 věstnicou pávodních vyobrazení říšských. Cena \$1.00. Román neblízko všem celoročním předplatitelům se premii zdarma vřez následující: Za čest otcovu. Román z francouzského, od jednoho z nejlepších kriminálních romanopisců francouzských, Xavier de Montépina. Cena 75c. Album Světové Vystavy. Čtyři sety krásných vyobrazení ze světové vystavy chicagské, v rozměru 10 1/2 x 14 palcích, obsahující 220 vyobrazení, obdrží každý předplatitel za doplatek 20c., aneb 2 sety co premii zdarma. Sicí stroje, za doplatek \$13 až \$21, neboli s předplatným na Pokrok Západu dohromady za \$16 až \$24, jak v ohláše na jiném místě uvedeno. Říšskeno dějiny národa českého v Čechách a na Moravě. Spis tento patří do knihovny každého Čecha, neboť znáti dějiny rodu svého, je povinností každého. Čtyři díly velkého formátu 1366 stran. Co premii nabízíme je našim členům řím za velmi nízkou cenu, totiž všechny díly nezávané za doplatek \$2.00. Vázané za \$4.50. Světozor. — Celý ročník Světozora (Ročník II., 22. neb 23.) jehož krásná cena obnáší 60 centů a který čítá 832 stran velkých jako strana Pokroku, s nezávanými skvostnými vyobrazeními a velkou řadou zábavných a poučných prací od nejlepších spisovatelů českých, dle za premii za doplatek poučných \$2.00. Mám jen obmezit počet ročníků a tuto řídkou příležitost, trváme, použijí všichni milovníci krásné literatury, jelikož mohou obě ročníky Světozora i Pokrok Západu a přílohou obdržet za pouhou cenu Světozora samého. Tajnosti patřišské, od Eugena Sue, spisovatele "Věšného stá", "Balambandra", "Děti lásky", "Prozokování osudu" a jiných světozorných děl. Jsou to 4 díly ve dvou svazcích v dobré vazbě a celé to velké dílo vázané se prodá za \$4.00 i se zastilkou. Vazba sama stojí se dolar neb výše. Co premii za doplatek 75c. The American Republic. — Pamětní Kolumbičké spise a Atlas Spoj. Států v jedné knize. Obsahuje stručné veškeré důležitě události ve Spoj. Státech, od odkrytí Ameriky až po nejnovější dobu, a mapami ku každé periodě. Prohlášení nezávislosti, snímek pávodního rukopisu Tomáše Jeffersona, a podpisy všech členů Národní konventu. Ústavu Spoj. Států a vyvážení národa říšských. Podobizny všech prezidentů a řídů říšských úředníků. Jména všech politických stran, jež byly zde byly, počet hlasů, jež se kdy při volbách odězdaly a jména všech kandidátů presidentských, s počtem hlasů, jež obdrželi. Mapa Spojených Států i mapy všech jednotlivých států v důkladném a velice důležitém provedení, a popisek ku každé mapě. Skvostná vyobrazení všech hlavních budov vystavy Kolumbičké, a popisy tyž. Pořádek na vystavě. — Tento skvostný pamětní spis, který bude trvalou upomínkou na světovou vystavu chicagskou a zároveň atlas o 100 velkých stranách v důkladné a trvanlivé vazbě, a plněným hřbetem, prodává se za \$1.75. — Naši předplatitelé obdrží jej za doplatek 75c. Tyž spis se seznamem všech pošt ve Spoj. Státech a počtem obyvatel i v těch nejmenších městech dle censu z r. 1890, který seznam namísta 108 stran a tudíž celý spis o 208 stranách, v důkladné plněné vazbě, prodává se za \$2.50. Naši předplatitelé obdrží jej za doplatek \$1.00.

PREMIE ZA DOPLATEK.

Kdo nepřál by si žádnou z výše uvedených premii zdarma, má na výběr některou z následujících premii za doplatek:

- Album Světové Vystavy. Čtyři sety krásných vyobrazení ze světové vystavy chicagské, v rozměru 10 1/2 x 14 palcích, obsahující 220 vyobrazení, obdrží každý předplatitel za doplatek 20c., aneb 2 sety co premii zdarma. Sicí stroje, za doplatek \$13 až \$21, neboli s předplatným na Pokrok Západu dohromady za \$16 až \$24, jak v ohláše na jiném místě uvedeno. Říšskeno dějiny národa českého v Čechách a na Moravě. Spis tento patří do knihovny každého Čecha, neboť znáti dějiny rodu svého, je povinností každého. Čtyři díly velkého formátu 1366 stran. Co premii nabízíme je našim členům řím za velmi nízkou cenu, totiž všechny díly nezávané za doplatek \$2.00. Vázané za \$4.50. Světozor. — Celý ročník Světozora (Ročník II., 22. neb 23.) jehož krásná cena obnáší 60 centů a který čítá 832 stran velkých jako strana Pokroku, s nezávanými skvostnými vyobrazeními a velkou řadou zábavných a poučných prací od nejlepších spisovatelů českých, dle za premii za doplatek poučných \$2.00. Mám jen obmezit počet ročníků a tuto řídkou příležitost, trváme, použijí všichni milovníci krásné literatury, jelikož mohou obě ročníky Světozora i Pokrok Západu a přílohou obdržet za pouhou cenu Světozora samého. Tajnosti patřišské, od Eugena Sue, spisovatele "Věšného stá", "Balambandra", "Děti lásky", "Prozokování osudu" a jiných světozorných děl. Jsou to 4 díly ve dvou svazcích v dobré vazbě a celé to velké dílo vázané se prodá za \$4.00 i se zastilkou. Vazba sama stojí se dolar neb výše. Co premii za doplatek 75c. The American Republic. — Pamětní Kolumbičké spise a Atlas Spoj. Států v jedné knize. Obsahuje stručné veškeré důležitě události ve Spoj. Státech, od odkrytí Ameriky až po nejnovější dobu, a mapami ku každé periodě. Prohlášení nezávislosti, snímek pávodního rukopisu Tomáše Jeffersona, a podpisy všech členů Národní konventu. Ústavu Spoj. Států a vyvážení národa říšských. Podobizny všech prezidentů a řídů říšských úředníků. Jména všech politických stran, jež byly zde byly, počet hlasů, jež se kdy při volbách odězdaly a jména všech kandidátů presidentských, s počtem hlasů, jež obdrželi. Mapa Spojených Států i mapy všech jednotlivých států v důkladném a velice důležitém provedení, a popisek ku každé mapě. Skvostná vyobrazení všech hlavních budov vystavy Kolumbičké, a popisy tyž. Pořádek na vystavě. — Tento skvostný pamětní spis, který bude trvalou upomínkou na světovou vystavu chicagskou a zároveň atlas o 100 velkých stranách v důkladné a trvanlivé vazbě, a plněným hřbetem, prodává se za \$1.75. — Naši předplatitelé obdrží jej za doplatek 75c. Tyž spis se seznamem všech pošt ve Spoj. Státech a počtem obyvatel i v těch nejmenších městech dle censu z r. 1890, který seznam namísta 108 stran a tudíž celý spis o 208 stranách, v důkladné plněné vazbě, prodává se za \$2.50. Naši předplatitelé obdrží jej za doplatek \$1.00.

JINÉ PREMIE

- Jan Amos Komenský, podobizna věhlasného našeho zakladatele moderního školství. — Cena 50 ctů. Ladimír Klácel, věrná podobizna tohoto věhlasného amerického svobodáře. Cena 50 ctů. Kristus pře-Plátem a Kristus na Kalvarii, snímek obrazů znamenitého díla věhlasného malíře Munkacsyho, oba ve světlé tisk, velikosti 21x28, oba dohromady za 50 centů. Kierokoll z těchto předcházějících premii obrazových obdrží každý předplatitel zdarma. Za doplatek 50c. nabízíme: Snímek znamenitého díla českého umělce Vta Brodka "Mus před koncem kostnickým" cena \$1.00. Severův Olej sv. Gottharda jest nejlepší domácí mazán proti revmatismu.